

måtte opstå i fremtiden. Altså, det handler om sager som de store gamle benzinstationer, de store renserisager, deponeringen i Kærgård Klitplantage og den slags. Det er den slags ting, som man i fremtiden med det her i langt højere grad vil kunne drage nogen til ansvar for. Da det kun handler om betydelige skader, vurderes det, at vi måske taler om i størrelsesordenen 5 til maks. 15 sager om året, hvor det her lovkompleks vil komme i anvendelse.

Direktivet opererer med to former for ansvar; et ubetinget ansvar, som vi kender det fra jordforureningsloven – det gælder for en række erhvervsaktiviteter, som er opregnet i et bilag – og et skyldbaseret ansvar for alle andre erhvervsaktiviteter, som skader beskyttede naturtyper, dyre- og plantearter. Og så giver direktivet altså mulighed for at lempe det ubetingede ansvar, når der er tale om udtrykkeligt tilladte udledninger eller aktiviteter, og når det drejer sig om de såkaldte udviklingsskader; skader, der altså er opstået, selv om man ikke på udledningstidspunktet havde videnskabelige eller tekniske grunde til at tro, at det, man gjorde, var skadeligt.

Direktivet stiller ganske vidtgående krav til afhjælpning af opståede skader, men i overensstemmelse med Danmarks holdning under forhandlingerne stiller det ikke krav om, at miljømyndighederne skal påtage sig opgaven, hvis der ikke findes en ansvarlig skadevolder, eller hvis skadevolderen ikke kan betale. Desuden forpligter direktivet medlemslandene til at ansøre markedet til at udvikle forsikringer og lignende, men det indeholder ikke noget krav om forsikringspligt.

Man kan sige, at måden, vi så har valgt at gøre det på i det udspil, der ligger fra regeringen, er, at man meget direkte gennemfører de centrale begreber i direktivet, nemlig de skader, det omfatter, og den afhjælpning, det foreskriver. Og på de områder, hvor vi i dag i Danmark har mere vidtgående regler, fastholder vi det danske beskyttelsesniveau. Det er jo et valg, og det er så et valg, vi har truffet, men det er selvfølgelig ikke med til at forenkle processen. Lovforslaget er indpasset i den gældende lovgivning til en konsistent og sammenhængende regulering.

Der er flere, der har været inde på det her med muligheden for at lempe det ubetingede ansvar for udledninger eller aktiviteter, som myndighederne udtrykkelig har tilladt, og det vil jeg godt knytte et par kommentarer til, for

det mener jeg sådan set er noget af det meget politiske i det her. Det er jo heller ikke med til at klargøre det eller gøre det mere enkelt. Men jeg og regeringen synes ud fra sådan en rimelighedsbetragtning, at det må være sådan, at hvis en mand eller en virksomhed foretager sig en eller anden handling i dag, som de af en ansvarlig myndighed har fået en udtrykkelig og konkret tilladelse til, så kan vi altså ikke om 20 eller 30 eller 40 år, når vi er blevet klogere, eller når viden- skaben ved noget mere, komme efter den pågældende og sige: Hov, du havde altså faktisk et ansvar dengang, og det stiller vi dig nu ligesom til ansvar for.

Det er klart, at man ikke uden videre bare kan sige, at så er der en blankocheck for den ene eller den anden virksomhed til at gøre det ene eller det andet. Virksomheden skal selvfølgelig kunne godtgøre, at den har overholdt de vilkår, der er givet i en konkret tilladelse, den skal kunne godtgøre, at den ikke har handlet uforsvarligt, men det må altså være rimeligt, at vi laver denne undtagelse.

Kl. 16.45

Det er ikke altid rimeligt at pålægge den driftsansvarlige det ubetingede ansvar for miljøskader, og derfor fik vi på dansk foranledning en mulighed ind i direktivet for, at man også kan fordele ansvaret til producenter. Det foreslår regeringen at vi bruger til at indføre et nyt producentansvar for pesticider, biocider, gmo og gødning og affaldsprodukter til jordbrugsformål. Brugeren, som i forhold til det, jeg lige nævnte, jo typisk vil være landmanden, skal alene hæfte for eventuelle skader, hvis ikke han har anvendt produkterne i overensstemmelse med forskrifterne. Så der laver vi altså et ansvar, hvor producenten har en del af ansvaret, og brugeren har ansvaret for, hvordan han så anvender et produkt.

Gennemførelsen af direktivet må efter regeringens opfattelse ikke føre til nogen svækkelse af den lovgivning, vi allerede har. Det vil sige, at på naturområdet fastholder lovforslaget derfor grundejerens og/eller brugerens ansvar, hvis ikke der er en anden ansvarlig efter de nye regler, eller hvis den ansvarlige ikke kan betale. I den situation vil grundejeren eller brugeren have pligt til at lovliggøre ulovlige forhold fuldstændig som hidtil.

På havmiljølovens område fastholder forslaget tilsvarende, at ejeren af et skib skal dække udgifterne til bekæmpelse af olie- eller kemikalieforurening, hvis rederen, som er den, der bli-